

Lietuvos Respublikos Seimo
Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui

2024 m. sausio 16 d.

DĖL KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO NR. I-1593 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3402

Lietuvos verslo konfederacija ir asociacija „Lyderė“ kreipiasi dėl Seime pateikto Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3402 (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susijusių įstatymų pakeitimo įstatymų projektų, sąlygojančių planuojamą šauktinių reformą.

Raštą pasirašančios organizacijos pritaria planuojamai reformos kryptčiai ir pasiūlytomis priemonėmis, tačiau pasigenda ambicingesnių pasiūlymų dėl moterų įtraukimo į šaukiamus karo prievolinkus.

Lietuvoje jau šiandien neužtenka savanorių patenkinti šauktinių poreikį, kuris yra augantis, didelė pašauktų asmenų dalis kasmet yra pripažįstami netinkamais tarnybai dėl sveikatos. Esame įsitikinę, kad atsižvelgus į geopolitines rizikas bei demografines tendencijas **Lietuva privalo pradėti diskusiją dėl lyčiai neutralaus privalomosios karo tarnybos modelio įgyvendinimo.**

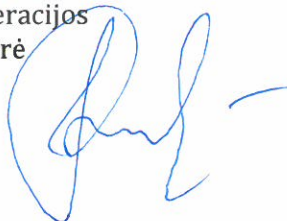
Atkreipiame dėmesį, jog atsižvelgusi į geopolitinius iššūkius tokį modelį nuo 2015 m. yra įgyvendinusi Norvegija, nuo 2017 m. šiuo keliu pasuko ir Švedija.

Kartu atkreipiame dėmesį, jog Įstatymo projekte numatyta, kad Krašto apsaugos ministras nustatys kariuomenėje trūkstamų profesijų (kvalifikacijų) sąrašą. Įstatymo projekte taip pat numatyta išimtis, jog karo prievolei pašauktos gali būti moterys, kurios aukštojoje mokykloje yra baigusios medicinos, slaugos ar akušerijos studijų programas. Organizacijų nuomone, ši nuostat, atsižvelgus į darbo rinkos tendencijas yra atgyvenusi, ypač atsižvelgiant į tai, kad karo prievolinkai, įgiję trūkstamų profesijų sąrašą, atliks trumpesnę, 3 mėn. trukmės tarnybą, kuri būtų orientuotą į karo prievolinko įgytos kvalifikacijos pritaikymą kariuomenės poreikiams. **Siekiant didesnio moterų įtraukimo jau šiandien galima būtų numatyti, kad pašauktos galėtų būti ne tik gydytojos, slaugės ar akušerės, bet ir visos moterys, įgyjusios profesiją (kvalifikaciją) pagal kariuomenėje trūkstamų profesijų sąrašą.**

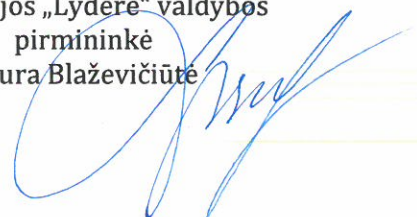
Organizacijos sutinka, kad sprendimai dėl moterų įtraukimo į šaukiamus karo prievolinkus pareikalaus laiko, bus reikalingas adekvatus (pavyzdžiui 10 m.) pereinamasis laikotarpis, atsižvelgus tiek į dabartines visuomenės nuostatas šiuo klausimu, tiek į resursų siūlymo įgyvendinimui poreikį. Vis dėlto, esame įsitikinę, kad šie sprendimai yra būtini ir neišvengiami, todėl anksčiau pradėta diskusija leis greičiau pasiekti pozityvų rezultatą šiuo klausimu.

Atsižvelgus į platesnės diskusijos poreikį šia tema, Lietuvos verslo konfederacija ir asociacija „Lyderė“ **maloniai kvieštų Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narius diskusijai dėl privalomo moterų šaukimo karo tarnybai. Būtume dėkingi už pasiūlytą Komiteto nariams tinkamą susitikimo laiką šiam klausimui aptarti. Dėkojame už bendradarbiavimą.**

Lietuvos verslo konfederacijos
generalinė direktorė
Ineta Rizgelė

Asociacijos „Lyderė“ valdybos
pirmininkė
Laura Blaževičiūtė

Originalas nebus siunčiamas. Vilius Kriaučiūnas, el.p. vilius@lvk.lt, mob. +37060898408.